

SARA STORM

Pahaksi merkitty
nainen

Sara Storm

Pahaksi merkitty nainen

SAGA Egmont

Pahaksi merkitty nainen

Cover image: Midjourney

Copyright ©2024, 2025 Sara Storm and Saga Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788727328003

1st POD edition

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

1. Kotiinpaluu

Laskeutumisen aloittaneen lentokoneen ikkunasta näkyi pimeyttä, ja valaistuissa kohdissa vilahteli lumisia kuusia. Se näytti kummalliselta. Katariina pälyili ikkunapaikalla istuvan vierustoverin yli sen minkä kehtasi ja tutkiskeli samalla omaa olotilaansa: Oliko hän iloinen? Tuntuiko hänestä, että hän oli tehnyt oikein palatessaan?

Hän ei osannut sanoa. Sen hän tiesi, että sydän läpähti rinnassa levottomasti. Sormet tuntuivat kylmiltä. Häntä jännitti, eikä se ollut lentokoneen laskeutuminen, vaan kaikki se, mitä sen jälkeen tapahtuisi.

Tullitarkastus sujui ongelmitta. Matkalaukkukin rullasi hihnalle ensimmäisten joukossa. Katariina nosti pyörällisen laukun hihnalta ja kiskoi sen sivummalle. Silloin iski väsymys.

Helsinki-Vantaan lentoaseman hallit näyttivät ympärillä loputtomilta ja räikeästi valaistuilta. Oli jo ilta, mutta ihmisiä riitti. Tähänkin aikaan lähdettiin ja saavuttiin. Ympärillä puhe sorisi

monella eri kielellä. Ei tuntunut siltä, että olisi ollut Suomessa. Yhtä hyvin hän olisi voinut olla missä tahansa.

Katariina hakeutui lähimmälle penkille ja lysähti istumaan. Hänen katseensa tavoitti kellon valotaulusta. Se kertoi, että matka oli kestänyt juuri sen verran kuin etukäteen oli luvattu. Seitsemäntoista tuntia sitten hän oli siirtynyt New Yorkissa murhatun presidentti John F. Kennedyn mukaan nimetyllä lentokentällä Aeroflotin koneeseen. Seitsemän tuntia myöhemmin hän oli poistunut koneesta Moskovassa ja siirtynyt odotusajan jälkeen Finnairin koneeseen.

Matka Moskovasta Helsinkiin oli kestänyt vain neljäkymmentä minuuttia. Lento oli ollut Aeroflotiin verrattuna erittäin mukava. Ehkä siksi, että New Yorkin ja Moskovan välillä hänen vieressään oli istunut puhelias venäläisnainen, joka oli halunnut kertoa hänelle, mitä kaikkea ihanaa oli shoppaillut itselleen New Yorkista. Katariina olisi mieluummin ollut rauhassa omine ajatuksineen. Nainen oli vaiennut vasta sitten, kun Katariina oli sulkenut silmänsä ja teeskennellyt nukkuvaa.

Finnair olisi lentänyt New Yorkista suoraankin, ja koko matka-aika olisi ollut vain kahdeksan tuntia. Lennosta olisi kuitenkin pitänyt pulittaa 2600 dollaria, euroina yli kaksituhatta. Tarjouksesta olisi saanut varmaan halvemmankin, mutta Katariina ei ollut jaksanut väijyä sellaisia. Kun hän oli viimeinkin tehnyt lähtöpäätöksen, hän oli päättänyt myös lähtöpäivän ja varannut lennon. Aeroflotin lento yhdellä vaihdolla oli maksanut vain neljänneksen Finnairin suoran lennon hinnasta.

Katariina avasi kännykkänsä. Siihen ei ollut saapunut yhteydenottoja. Kukapa häntä olisikaan nyt kaivannut. Hänen olisi sitä paitsi ensi tilassa hankittava itselleen suomalainen kännykkäliit-

tymä. Tästä amerikkalaisesta hän hankkiutuisi eroon. Olihan hän tullut jäädäkseen.

Katariina pakotti painaviksi käyneet jalkansa liikkeelle ja nousi sohvalta. Hetken harhailtuaan hän löysi infotiskin. Ystävällinen nuori nainen selvitti hänelle bussiaikataulut ja opasti reitin pysäkeille. Vuoron lähtöön oli vartti aikaa, joten Katariina ennätti hakea itselleen kaupasta pientä evästä ja nostaa pankkiautomaattista euroja. Rahat näyttivät kädessä vähän kummallisilta, mutta niiden arvoa ei ollut vaikea ymmärtää – euron ja dollarin kurssit olivat onneksi niin lähellä toisiaan.

Reilua puolta tuntia myöhemmin hän jäi bussista pois Espoossa Ikean luona ja nousi saman tien toiseen bussiin. Kylmä talvinen tuuli ehti tehdä pari sukellusta hänen avoimen, liian ohuen takkinsa sisälle, mutta sitten hän pääsi takaisin lämpimään.

Auto oli puolillaan, ja kaikki matkustajat istuivat yksin ikkunapaikoilla, vieressään tyhjä istuin. Katariina muisti, että se oli suomalainen tapa. Ventovieraan viereen istuttiin vain siinä tapauksessa, että muuta mahdollisuutta ei ollut.

Hänellekin löytyi vielä oma ikkunapaikka, mutta hänen perässään bussiin tullut keski-ikäinen nainen istahti hänen viereensä.

– Hei. Sopiihan tähän istua? nainen varmisti.

– Kyllä vaan, Katariina sanoi ystävällisesti ja teki tilaa naisen muhkealle toppatakille. Hän oli samaan aikaan ärtynyt ja ilahtunut: ärtynyt siitä, että nainen istui hänen viereensä ja ilahtunut siitä, että ärtyi. Sillä eikö se tarkoittanutkin sitä, että hän oli edelleen pesunkestävä suomalainen? Sitäkin hän oli nimittäin jo ehtinyt ajatella paljon: sopeutumistaan. Mitä jos kaikkien näiden vuosien jälkeen hän tuntisi olonsa kotimaassa vieraaksi – jopa vieraammaksi kuin mitä New Yorkissa?

Bussi oli tuskin nytkähtänyt matkaan kun paljastui, että nainen oli samaa rupattelevaa lajia kuin venäläisnainen Aeroflotin koneessa.

– Minä olen Ulla, olen tulossa New Yorkin reissulta, nainen selosti. Hän oli siis luultavasti ollut samassa koneessa Katariinan kanssa.

– Katariina. Minäkin tulin Nykistä. Asuin siellä kolmetoista vuotta.

Ullan silmät pyöristyivät.

– Vau. Ja nyt tulit takaisin? Työkö perässä menit vai miehen? Ulla tärytti ja Katariinan yllättyneen ilmeen nähdessään alkoi nauraa. – Anteeksi, kyllä minä tiedän, että minulla on aika suorasukainen tyyli. Yleensä suomalaisnainen lähtee jommankumman perässä, kun ulkomaille muuttaa.

– Minä en mennyt oikeastaan kummankaan. Lähdin vain katselemaan maailmaa, Katariina sanoi.

Ulla nyökkäsi hyväksyvästi.

– Vähän seikkailemaan. Niinhän sitä tehdään, kun ollaan nuoria, eikä ole mitään, mikä tänne sitoisi.

Katariinan kurkkua alkoi kuristaa. Mitä tuo Ulla olisi sanonut, jos olisi tiennyt totuuden – että Katariinaa olivat sitoneet Suomeen ja tiettyyn pikkukaupunkiin ne isoimmat mahdolliset asiat. Hän oli kuitenkin katkaissut siteensä ja lähtenyt. Keneltäkään kysymättä, kenellekään etukäteen kertomatta. Hän oli jättänyt lapun pöydälle ja mennyt.

Ulla oli ollut rapakon takana turistimatalla. Matka oli 50-vuotislahja omalta perheeltä, ja rouva oli ottanut viikostaan kaiken irti. Hän oli käynyt katsomassa Broadway-musikaalin, ihmetelty pilvenpiirtäjiä ja siltoja, vierailut Ellis Islandilla ja modernin taiteen museossa. Hän oli seikkaillut Harlemissa ja viet-

tänyt hauskan illan legendaarisessa Apollo-teatterin amatööri-illassa.

– Kävitkö sinä siellä usein? Ulla uteli.

– En, Katariina sanoi. Hän ei viitsinyt sanoa, ettei ollut montaa kertaa käynyt koko Harlemin kaupunginosassa. Apollo-teatterin julkisivun mainosvaloineen hän muisti nähneensä bussin ikkunasta. New York oli suuri, ja sen joka kulma tuntui kuhisevan elämää. Katariina tiesi nähneensä siitä kaikesta vain pienen sivun, vaikka oli asunut kaupungissa niin monta vuotta.

Ulla ei antanut hänen vähäsanaisuutensa häiritä. Hän jatkoi hyväntuulista matkakertomustaan ja kyseli välillä, mistä Katariina oli pitänyt entisessä kotikaupungissaan – mitkä olivat hänen lempipaikkojaan ja maisemiaan, missä hän oli viettänyt vapaa-aikaansa, missä ravintoloissa käynyt mieluiten syömässä.

Katariina ei halunnut olla mukavan tuntukselle ihmiselle työkeä, joten hän yritti vastata jotain. Kolmeen vuoteen hän ei ollut vapaa-aikana käynyt juuri muuta kuin kävelylenkeillä ja ottanut valokuvia. Siinä olivat olleet hänen harrastuksensa, sillä hän ei ollut halunnut tuhlaata yhtään ylimääräistä senttiä. Hän oli pannut talteen ihan kaiken, minkä oli saanut säästymään pienestä palkastaan vaateliikkeen myyjänä. Hän oli kerännyt itselleen pesämunan Suomeen paluutaan varten.

– Minä en ole mikään kulinaristi, mutta aika lähellä minun kotiani, Queens Bulevardilla, oli kiva kiinalainen ravintola. Siinä kävin joskus. Merestä minä pidin paljon ja varsinkin sellaisista vähän rähjäisistä, rauhallisista paikoista, joissa oli vanhoja rakennuksia meren äärellä. Koko ajanhan ne hävisivät uuden tieltä. Kävin usein kävelemässä myös Calvaryn ja Cypress Hillsin hautausmailla...

Katariina vaikenä tajutessaan Ullan näyttävän kummastu-

neelta. Aivan, nämä puheet eivät tuntuneet tulevan sellaisen naisen suusta, joka oli nuoruuden innossaan lähtenyt seikkailemaan suuren maailman sykkeeseen.

– Siellä kaiken vilinän keskellä sinä siis etsit mielelläsi rauhaa. Kuulostaa hyvin suomalaiselta, Ulla kommentoi.

– Niin. Siksi kai minä tässä nyt olenkin, Katariina yritti nauhahtaa kevyesti.

– Kolmetoista vuotta on pitkä aika, Ulla sanoi sellaisella äänellä, että janosi kuulla lisää.

Katariina ei halunnut kertoa. Hänestä tuntui, että hän oli puhunut asioistaan jo liikaakin tälle tuntemattomalle naiselle. Hän kaivoi kassistaan vesipullon, suklaapatukan ja banaanin, jotka oli ehtinyt haalia mukaansa lentoaseman kaupasta.

Välipalansa nakerrettuaan Katariina painoi päänsä selkänojaa vasten, valitteli väsymystään ja laittoi silmänsä kiinni. Vierustoveri ymmärsi olla hiljaa. Kun Katariina raotti varovasti ripsiään, hän huomasi Ullan kaivaneen kännykän esille ja näpertävän sen kimpussa keskittyneen näköisenä.

Bussimatka kestäisi kolmatta tuntia, joten Katariina olisi mainiosti ehtinyt ottaa torkut. Uni ei kuitenkaan tullut. Sen sijaan, että hän olisi miettinyt sitä, missä nyt oli ja mitä lähiaikoina tapahtuisi, hänen ajatuksensa askartelivat siinä, minkä hän oli jättänyt taakseen. Tällä kertaa se ei ollut paljon: kahdenkymmenen neliömetrin vuokra-asunto kulahtaneen kerrostalon seitsemännessä kerroksessa. Naapurusto oli ollut hyvin monikulttuurinen. Neljä vuotta sitten seinänaapuriksi oli muuttanut juuri leskeksi jäänyt gambialaisnainen kolmen tyttärensä kanssa. Heitä minun voi tulla ikävä, Katariina ajatteli. Mutta ei ketään eikä mitään muuta New Yorkissa. Näin luulen.

Kerran kahvikutsun saatuaan afrikkalaisperhe oli valloittanut

Katariinan sohvan harva se päivä milloin milläkin kokoonpanolla. Ovikello oli soinnut, ja siellä oli ollut Nadabo tai joku tyttäristä. Tytöt tulivat lainaamaan sokeria leipoakseen kakkua, tai sitten he vain kysyivät mitä kuuluu ja heittäytyivät sohvalle näpräämään älypuhelimiaan.

Nadabo toi Katariinalle lautasella taivaalliselta tuoksuvan annoksen kalaa, riisiä ja maapähkinäkastiketta tai lihapiirakan tyyllisiä gambialaisia piirakoita, joiden sisällä oli tonnikalaa ja vihanneksia. Katariina leipoi korvapuusteja ja teki riisipuuroa ja rusinasoppaa. He istuivat, söivät ja puhuivat – elämästään, menneestä, nykyisestä, tulevasta. He puhuivat siitä, miten olivat päätyneet New Yorkin Queensiin ja minne halusivat lähteä täältä. Jäädä ei kumpikaan halunnut.

Nadabo halusi palata Gambiaan, josta oli lähtenyt miehensä kanssa Amerikkaan viisitoista vuotta sitten. Hän odotti tietoa siitä, mitä Gambiassa tapahtuisi. Tulisiko vapaita vaaleja, saataisiinko presidentti, joka ei varmasti ryhtyisi huonontamaan naisten asemaa? Nadabo ei halunnut kasvattaa tyttäriään epävakaa maassa. Presidentti Jammeh on taikauskoinen hullu, hän sähisi vihaisena. Niin kauan kuin Jammeh oli vallassa, Nadabo ei uskaltanut palata.

Siihen saakka Katariina oli vältellyt lapsia. Ensimmäiset hänelle tarjotut työt Amerikassa olivat olleet lapsenhoitajan pestejä eurooppalaisissa perheissä. Hän oli kieltäytynyt niistä. Hän oli siivonnut metrohalleja ja myynyt junalippuja, pyyhkinyt kahvilan pöytiä ja täyttänyt tiskikoneita. Hän oli mieluummin ollut likainen ja väsynyt kuin ottanut syliin ainuttakaan lasta. Lopulta hän oli päätynyt kuudeksi vuodeksi vaatekauppaan myyjäksi.

Nadabon tyttäriä hän ei ollut pystynyt välttelemään. Nuorimmainen, nelivuotias Meissa kiipesi heti ensi tapaamisella häkelty-

neen Katariinan syliin. Vanhin tytär, kymmenvuotias Binta, saattoi rimputtaa ovikelloa yksinäänkin ja tulla rupattelemaan. Eräänä iltana hän oli pyytänyt Katariinaa auttamaan matematiikan tehtävissään. Yhdessä he olivat pähkäilleet kaikki laskut valmiiksi. Huh, Binta oli huokaissut voipuneena ja painanut päänsä Katariinan olkapäätä vasten. Sillä hetkellä Katariina oli tajunnut kirkkaasti, että hänen olisi tosiaan palattava Suomeen. Ajatus oli silloin elänyt jo pari vuotta taustalla ja hän oli säästänyt rahaakin, mutta nyt Katariina oli alkanut tehdä pikkuhiljaa järjestelyjä sitä varten, että todella lähtisi.

Vierustoveri alkoi liikehtiä, veti toppatakkinsa vetoketjun kiinni. Katariina avasi silmänsä.

– Anteeksi kun herätin, Ulla pahoitteli. – Minä olen jäämässä kyydistä. Oikein hyvää jatkoa sinulle!

– Kiitos samoin, Katariina toivotti.

Bussi kääntyi aseman pihalle ja pysähtyi. Ulla ja pari muuta matkustajaa jäivät pois. Katariina pälyili pimeyteen ja tajusi aseman valokyltistä, että he olivat naapurikaupungissa, seitsemänkymmenen kilometrin päässä sieltä, missä hän varttui ja mistä hän kolmetoista vuotta sitten lähti. Puhelias Ulla asui siis täällä, onneksi. Katariina oli ollut jo vähän huolissaan siitä, että tämä olisi saman pikkukaupungin asukas.

Ketään ei tullut kyytiin, mikä ei ollut suuri ihme – kello oli yksitoista arki-iltana. Bussi lähti taas pimeälle maantielle, ja Katariina sulki kiireesti silmänsä. Hän oli muistanut, mikä rakennus näkyisi kohta aivan tien vieressä: ammattikoulu. Se, jonka hän oli jättänyt kesken tultuaan raskaaksi.

Katariina oli nukahtanut ja havahtui bussin jarrutukseen. Auto

Paluu muistojen keskelle

Vuosia sitten Katariina jätti taakseen pikkukaupungin, jossa varttui, ja muutti New Yorkiin. Nyt hän kuitenkin palaa kotiin, vaikka ajatteli, ettei enää koskaan astuisi jalallaan Suomeen. Yhtä jälleennäkemistä Katariina jännittää erityisesti – hän on kohtaamassa tyttärensä ensimmäistä kertaa vuosiin. Poissa on vaiפוissa kulkeva pieni tyttö ja tilalla viulua soittava teini.

Ja sitten on vielä Aki, joka on kasvattanut tytön yksin. Miten mies suhtautuu Katariinaan kaikkien näiden vuosien jälkeen? Kun kauan sitten sammuneet tunteet heräävät, on Katariinan pohdittava, mitä hän uudelta alultaan Suomessa haluaa.

Sara Storm on helsinkiläinen vapaa toimittaja ja kirjoittaja. Hän puolustaa intohimoisesti onnellisia loppuja ja sekoaa hetkeksi aina nähdessään koiranpennun tai bébé-leivoksen.